

Markéta Šichtařová: Zoufalost sociálních inženýrů roste. Je bezhlavý tisk helikoptérových peněz záchrana z koronakrize, nebo zbraň hromadného ničení? Na toto si netroufl ani Hitler!

- CZ24 News | 19. dubna 2020

ČESKO: Poslyšte jeden mimořádně poučný příběh, ze kterého by vás mělo mrazit. Mně mrazí. Je to příběh vynalézavosti, stejně tak jako příběh nebetyčné tuposti.

V posledních dvanácti letech, přesněji řečeno od poslední krize v letech 2008 – 2009, měly světové ekonomiky nemalé množství problémů. Centrální banky na to reagovaly snahou tisknout peníze ostošest a vlády na to zase reagovaly snahou zadlužovat se ostošest. **Ti i ti měli jediný cíl: Dostat do oběhu víc peněz a tím si koupit víc času před příchodem krize další.** Jenomže fungovalo to pořád míň a míň a poslední dva roky už všude kolem nás byly vidět jasné známky toho, že tahle snaha narazila na své limity.

Zoufalost sociálních inženýrů tedy stále rostla. Ekonomika předávkovaná podpůrnými prostředky naopak stále neroste. I vzpomněl si někdo na skoro zapomenutý text nositele Nobelovy ceny za ekonomii Milтона Friedmana, který koncem šedesátých let přišel s fantasmagorickou myšlenkou, co by to asi s ekonomikou udělalo, pokud by byly na lidi „z helikoptéry“ rozhazovány peníze. Tím se teoreticky mezi lidi dostane hotovost, ta podpoří poptávku a útraty a ekonomika se znovu alespoň nakrátko nastartuje. Tedy – aspoň teoreticky (než se to všechno rozpustí pouze a jen ve zvýšené cenové hladině).

Zatímco jiné způsoby tisku peněz pumpují peníze do ekonomiky skrze banky a peníze tak zůstávají ve finančním sektoru, helikoptérové peníze jdou přímo k lidem. Helikoptérové peníze jsou tedy vyšší liga. Mnozí ekonomové je proto v rámci arzenálu zbraní centrálních bank nazývají zbraň hromadného ničení. Když jsou špatně použity, rozsekají ekonomiku na maděru. Doslova.

Že je tisk peněz mimořádně mocnou zbraní, se ví dávno. Nekontrolovaný tisk peněz vedoucí k inflaci a rozpadu britské ekonomiky chtěli za Druhé světové války využít už Němci, když přišli s Operací Bernahar. To je dosud největší známý případ padělání bankovek v historii.

Původním plánem operace bylo shodit na Británii falešné bankovky nerozeznatelné od originálu. Co vám to připomíná? Helikoptérové peníze? Bingo! Když Němci nevěděli jak Británii zlomit, rozhodli se jako poslední možnost pro použití vrtulníkových peněz. Mělo jít o zbraň, která by přebila všechny ostatní, pokud ty by selhaly...

Tenhle plán se nakonec neuskutečnil. Byl vlastně přímo za chodu změněn a librové bankovky byly použity hlavně pro financování německých tajných služeb. Většina padělků nakonec Říši nikdy neopustila a koncem války byla potopena v rakouském jezeře Toplitz. Bedny s padělanými britskými bankovkami byly z tohoto jezera vyloveny až v roce 1959.

Nicméně kdyby trvala válka déle, možná by bylo použito i této extra zákeřné ekonomické

zbraně. Britové však tušili, že něco podobného Němci připravují, a tak pro tento případ také uvažovali o vydání nových bankovek s jinými bezpečnostními prvky. Nakonec to nebylo třeba.

Co je ale mimořádně zajímavé: Tajné archivy nakonec vyjevily, co dost možná bylo tím hlavním důvodem, proč tato děsivá zbraň, která měla britskou ekonomiku rozmetat napadrt, nakonec nebyla použita: Byl to strach, že by Britové udělali Německu to samé. A Německo si před válkou prošlo hyperinflací v důsledku tisku nekrytých peněz a vědělo, jak umí být krutá. Ostatně byla to právě tato hyperinflace, co kdysi usnadnilo Hitlerovi cestu k moci.

Možná si kladete otázku, proč dnes, v roce 2020 v době koronavirové, mluvím o studeném rakouském jezeru Toplitz a bednách plných válečných bankovek. Nu – mluvím o něm právě proto, že máme rok 2020 a dobu koronavirovou. Už to nejsou jen politici, už jsou to i mnozí „ekonomové“, kteří se zhlédli v myšlence vrtulníkových peněz. Takže aby v tom byl pořádek: Vždy, když vám někdo bude vykládat pohádky o tom, že ekonomiku lze nastartovat a peníze lze vytvořit *bez práce*, vzpomeňte si na ničivou válečnou zbraň poslední instance.

Markéta Šichtařová